

MINISTERIE VAN LANDBOUW
BESTUUR VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK
RIJKSCENTRUM VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK - GENT
RIJKSSTATION VOOR ZEEVISSERIJ - OOSTENDE

Directeur : P. HOVART

VORDERINGSVERSLAG OVER EENBOOTS SEMI-PELAGISCHE VISSERIJ

G. VANDEN BROUCKE

J. VAN HEE

Werkgroep "Techniek in de Zeevisserij"

Mededelingen van het Rijksstation voor Zeevisserij (CLO Gent)

Publikatie nr. 180 - TZ-100, 1981.

MINISTERIE VAN LANDBOUW
BESTUUR VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK
RIJKSCENTRUM VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK - GENT
RIJKSSTATION VOOR ZEEVISSERIJ - OOSTENDE
Directeur : P. HOVART

VORDERINGSVERSLAG OVER EENBOOTS SEMI-PELAGISCHE VISSERIJ

G. VANDEN BROUCKE

J. VAN HEE

Werkgroep "Techniek in de Zeevisserij"

Mededelingen van het Rijksstation voor Zeevisserij (CLO Gent)

Publikatie nr. 180 - TZ-100, 1981.

D/1984/0889/7

§ 1.- INLEIDING.

Sedert geruime tijd worden in de kustvisserij op kabeljauw éénboots-semi-pelagische netten aangewend. Tijdens deze visserij wordt echter niet in de ravelen gevist. De vraag is of deze netten voor de midden-slagvisserij geen goede perspectieven bieden. Voor deze éénboots-semi-pelagische visserij op ravelachtige visgronden zou een net moeten kunnen worden ontworpen dat tijdens het vissen niet wordt beschadigd.

Onderhavig verslag wil aan deze vooropstelling voldoen.

1. Beschrijving van net en optuiging.

a. Beschrijving van de netten.

De netten zijn relatief kort.

Er is weinig oversleep.

De vleugels zijn kort en relatief breed waar zij aan het net worden gebreid.

Het garen bestaat uit gevlochten nylon en is tamelijk zwaar.

De kuil en het achterste deel van het net zijn uit nog zwaarder garen vervaardigd.

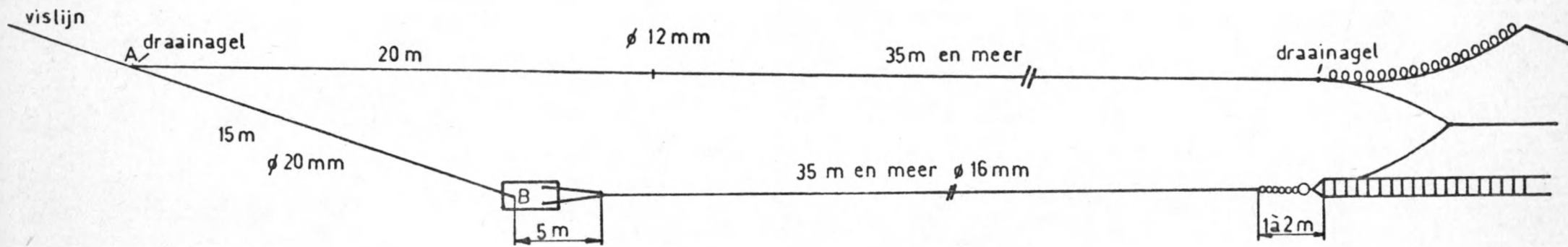
Om beschadiging te vermijden, worden hoogstens drie verschillende maaswijdten gebruikt.

Op de bovenpees worden een berekend aantal vlotter gemonteerd en de onderpees is verzaard ten einde een grote verticale netopening te kunnen bekomen.

b. Beschrijving van de optuigingen.

1. Optuiging 1.

In figuur 1 wordt de optuiging met bovenste oplanger op touw weergegeven. De optuiging "bovenste oplanger op touw" wordt vooral gebruikt om op onregelmatige gronden te vissen. Het voordeel van deze optuiging is dat, met korte oplangers, een grote verticale netopening kan worden verwezenlijkt. De lengte van het stuk AB, onderste sprank genoemd, wordt ge-

Figuur 1 - Bovenste oplanger op touw

rekend vanaf de draainagel op de vislijn tot aan het punt waar de vislijn aan de beugels van het bord is bevestigd. De lengte van AB hangt in de eerste plaats af van de verticale opening van het net.

In de tweede plaats wordt de lengte van het stuk AB in functie van de vissoort genomen : voor pelagische vissoorten (dicht bij de grond) kan een lengte worden genomen van drie maal de geschatte verticale netopening. Voor rondvis kan een lengte van 2,2 maal de geschatte verticale netopening reeds volstaan.

De totale lengte onderaan, vanaf het begin van de sprank is de samengestelde lengte van het stuk AB, het lengteverschil veroorzaakt door het bord, de lengte van de bordenstroppen, de lengte van de oplangers en de lengte van de danleno met de driehoek.

De totale lengte bovenaan is de afstand vanaf de draainagel, bevestigd op de vislijn, tot aan de bovenste nok van het net. Het verschil lengte onderaan - lengte bovenaan varieert naargelang de karakteristieken van de borden. Hoe groter de borden, hoe groter de scheerkracht en hoe groter het verschil moet worden genomen. Het verschil kan geregeld worden door een regelketting met grote schakels. Het verschil wordt gewoonlijk zo geregeld dat het niet kleiner is dan 2 m en niet groter dan 4,5 m. Bij het vissen met een verschil dat te groot is, snijdt de onderpees teveel in de grond en de kans op scheuren verhoogt. Bij het vissen met een te klein verschil komt het loodzeel van de grond.

De lengte van de oplangers varieert naargelang de diepte en het verloop van de grond. De oplangers zijn des te korter naarmate de grond rotsachtiger, vuiler is en de ravels groter. Bij het bevissen van dergelijke gronden wordt ook niet veel vislijn uitgeviert (ongeveer 3maal de diepte).

Voor de visserij op effen bodem en wanneer de rondvis zich dichtbij de bodem bevindt, wordt er meer vislijn uitgeviert (ongeveer 4 à 5 maal de diepte) en worden bovendien langere oplangers gebruikt.

2. Optuiging 2 (figuur 2).

Deze optuiging wordt vooral gebruikt voor de visserij op effen bodem. Bij het inkorten van de middenste oplangers vergroot de verticale netopening. Bij het verlengen van de onderste oplanger komt het loodzeel meer op de grond. Bij het inkorten van de onderste oplanger snijdt het loodzeel minder in de grond en vergroot de verticale netopening. Bij het verlengen van de onderste oplanger komt het loodzeel meer op de grond.

In het kader van het onderzoek omtrent deze semi-pelagische visserij werden in de maand november 1980 proeven met een middenslagvaartuig ondernomen. Het doel van deze proefnemingen was de studie van het net en de optuiging. Door middel van een kabelnetsonde werd, in functie van de optuiging, de verticale netopening nagegaan. Onderhavig verslag geeft een beschrijving van het net en zijn optuiging, behandelt de proefomstandigheden, bespreekt de resultaten en vermeldt enkele besluiten.

§ 2.- BESCHRIJVING VAN HET NET EN DE OPTUIGING.

A. Het net.

Het plan van het net is in figuur 3 gegeven en tabel 1 vermeldt de karakteristieken.

Het net is uit polyamide vervaardigd.

De boven- en onderpees zijn respectievelijk 27,25 m en 35,30 m lang.

De netstukken A1, A2, A3, A4, C, D, E, F, G, H, I en J hebben respectievelijk 6,48, 6, 38, 186, 279, 269, 260, 255, 133, 50 en 50 mazen bovenaan en 48, 72, 38, 55, 166, 179, 133, 170, 133, 50, 50 en 50 mazen onderaan en bezitten respectievelijk een diepte van 21, 36, 21, 51, 15, 75, 102, 83, 100 en 50 mazen.

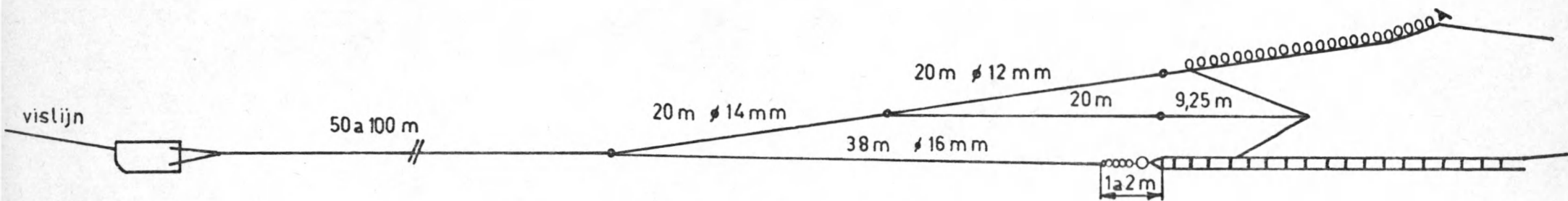
Als maaslangten vallen 200, 120 en 80 mazen te noteren.

Karakteristiek voor deze netten is dat de binnenkant van de vleugels zeer sterk (B-snit) is geminderd.

Juist voor de kuil werd een stuk rood polyethyleen aangezet dat 100 mazen van 8 cm diep is. De kuil is dubbel gebreid.

B. De optuiging.

Het net werd opgetuigd volgens de optuiging "bovenste oplanger op touw". Het verschil onderaan - bovenaan kon door de regelketting AB worden geregeld.

Figuur 2 - Optuiging 2

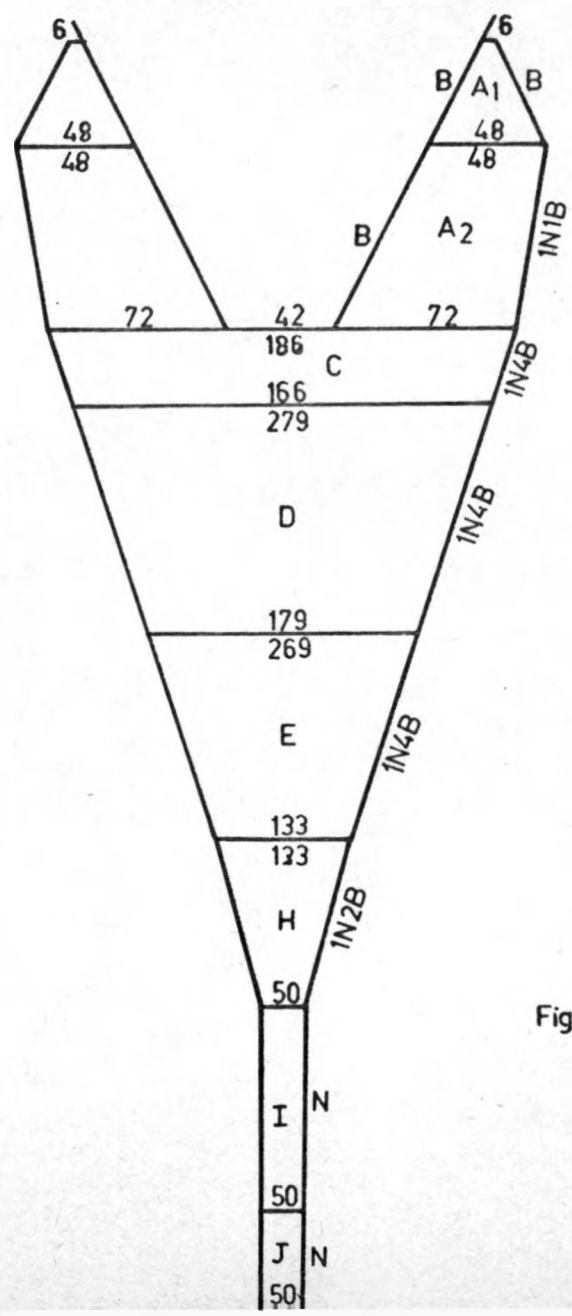

①	②	③	④
R .... tex	Maaslengthe in mm	Aantal mazen	Snitverhouding
7200	200	21	1/1
7200	200	36	1/3
7200	200	15	2/3
5600	120	75	2/3
3600	80	102	2/3
3600	80	83	1/2
1930	80	100	0/1
16500	80	50	0/1

RUG

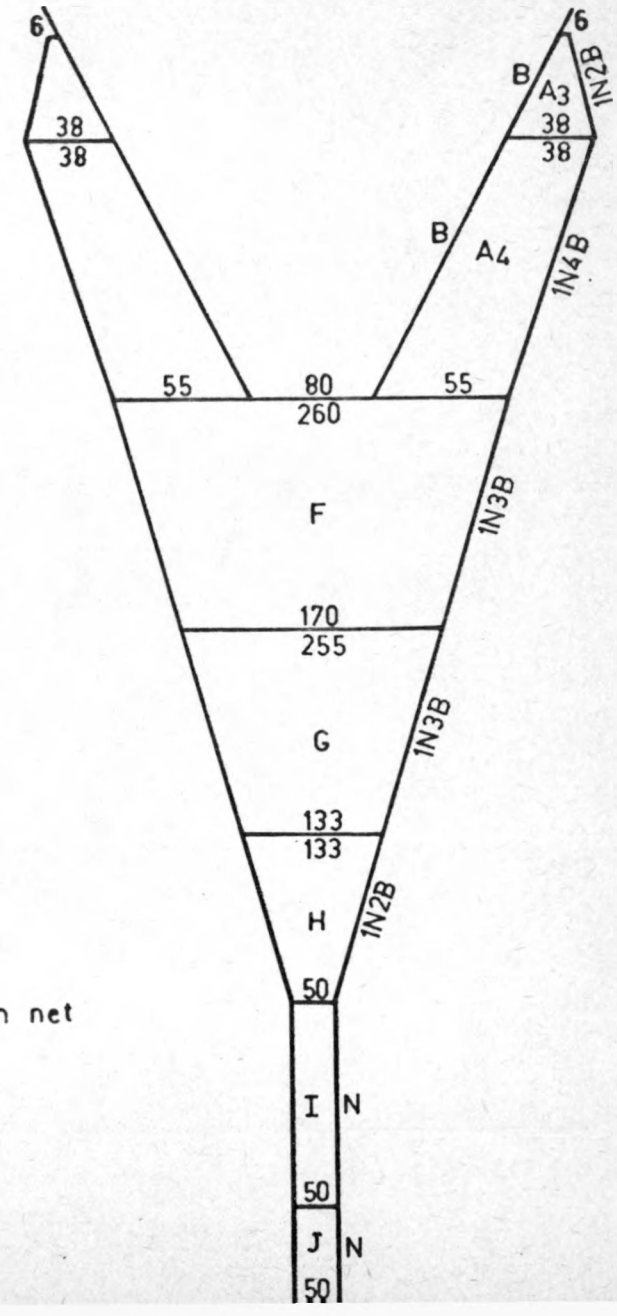
Bovenpees: 27,25 m
 0,85 + 4 + 6,90 + 3,75 + 6,90 + 4 + 0,85 m

BUIK

Loodzeel: 35,30 m
 1,5 + 12,75 + 6,80 + 12,75 + 1,5 m

①	②	③	④
7200	200	21	1/2
7200	200	51	2/3
5600	120	75	3/5
3600	80	102	3/5

Figuur 3 - Plan van het semi-pelagisch net

In figuur 4 wordt de optuiging geschetst. Met deze optuiging wordt met beide vislijnen in de achtergalgen gevist.

De optuiging van het net werd gewijzigd in functie van de visgrond en aangepast rekening houdend met de gegevens die door de netsonde werden bekomen.

§ 3.- PROEFOMSTANDIGHEDEN.

1. Vaartuig.

Het proefvaartuig was een zijtrawler met een brutotonnemaat van 118,46 BRT en de motor had een vermogen van 450 pk.

2. Visgrond.

Er werd buiten de Oostende bank, buiten de Nieuwpoort bank buiten de Wenduine bank gevist op ondiepe wateren.

3. Tijdstip.

De proeven werden verricht in de maand november 1980.

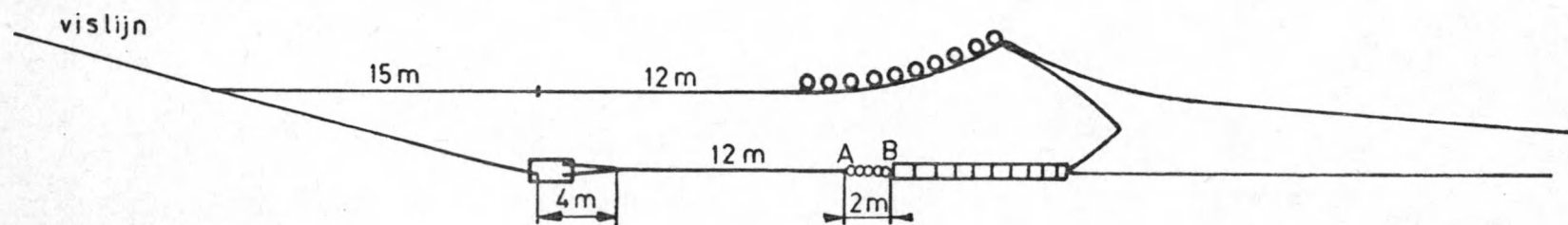
4. Weersomstandigheden.

Er werd gevist bij een deinende zee met een windkracht van 1 à 2 Beaufort en de richting van de wind was zuid-oost.

§ 4.- RESULTATEN EN BESLUITEN.

De belangrijkste besluiten die gedurende de proefreis konden worden getrokken zijn :

- bij de basisoptuiging bedroeg het verschil vier meter,
- bij het inkorten onderaan (verschil wordt 3 m) vergrootte de verticale netopening en werd er tevens lichter gevist, d.w.z. het net zou de neiging hebben om van de bodem los te komen,

Figuur 4 – Optuiging van het net tijdens de proefnemingen

- bij het verder inkorten onderaan (verschil 2,5 m) werd de netopening niet groter dan de maximale waarde, doch er werd vastgesteld dat sommige mazen in de buik bevestigd aan de pezen, zouden beginnen wegrukken ; rekening houdend hiermee werd terug met de basisoptuiging gevist,
- de verticale netopening overschreed een bepaalde waarde (3 vadem + 2 voet) niet,
- bij het in tij slepen werd meer vislijn afgevierd en werd op een hoger toerental overgeschakeld dan bij het slepen vóór tij,
- bij de visserij op zuivere bodem werd het verschil terug op 4 m gebracht en werden de oplangers verlengd,
- met deze langere oplangers werd later tevens gevist op verder afgelegen en onregelmatiger gronden, doch het net werd beschadigd,
- bij het vissen met de basisoptuiging (verschil 4 meter) op onregelmatiger gronden werd eveneens gescheurd. Met als doel het scheuren van het net te verhinderen en een grotere verticale netopening te kunnen verwezenlijken, werd de buik van het net uitgesneden en een spie in het net ingewerkt.

Met dit gewijzigd net, waarvan de karakteristieken in tabel 2 zijn weergegeven en het plan in figuur 5 is getekend zullen in het voorjaar van 1982 proefnemingen worden doorgevoerd. Voor het op punt stellen van de optuiging zal beroep worden gedaan op de netsonde.

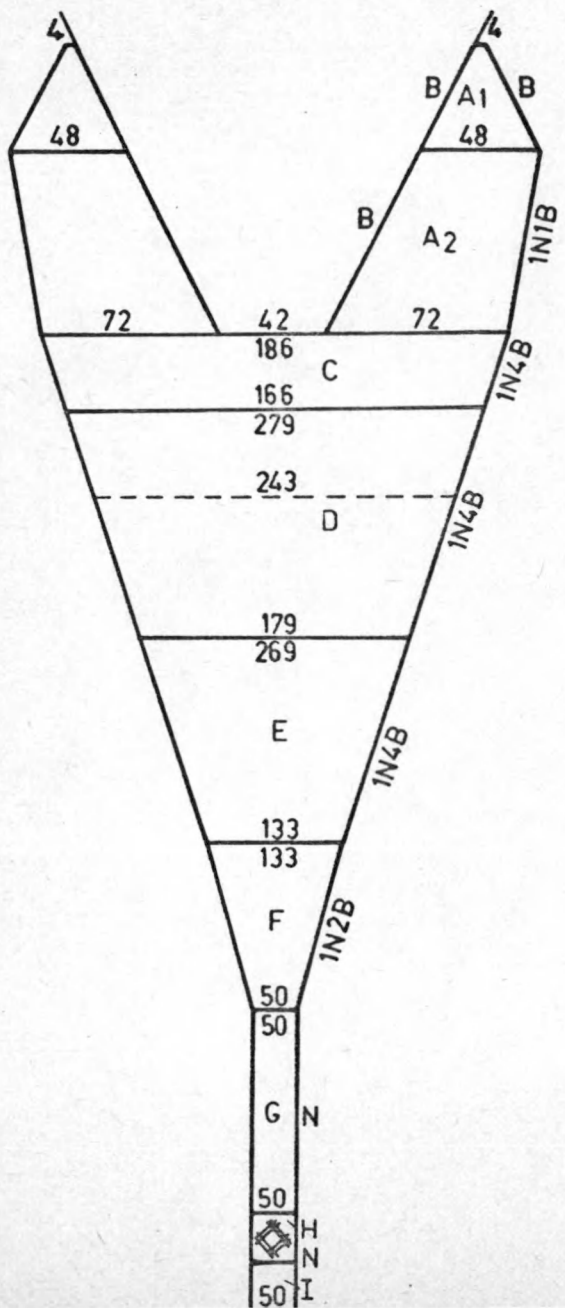

①	②	③	④
Maaslengthe in mm.			
Aantal mazen			
Snitverhouding			
200	200	22	1/4
200	200	36	1/3
200	200	15	2/3
500	120	28	2/3
600	120	47	2/3
600	80	102	2/3
500	80	83	1/2
130	80	100	0/1
200	90	25	0/1
500	90	25	0/1

RUG

Bovenpees: 27,55 m

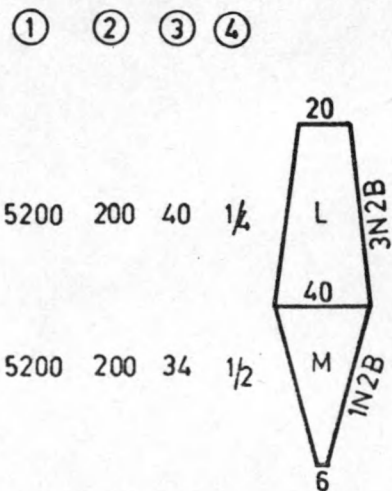
0,85 + 11,05 + 3,75 + 11,05 + 0,85 m

SPIE

Zijpees: 9,7 m

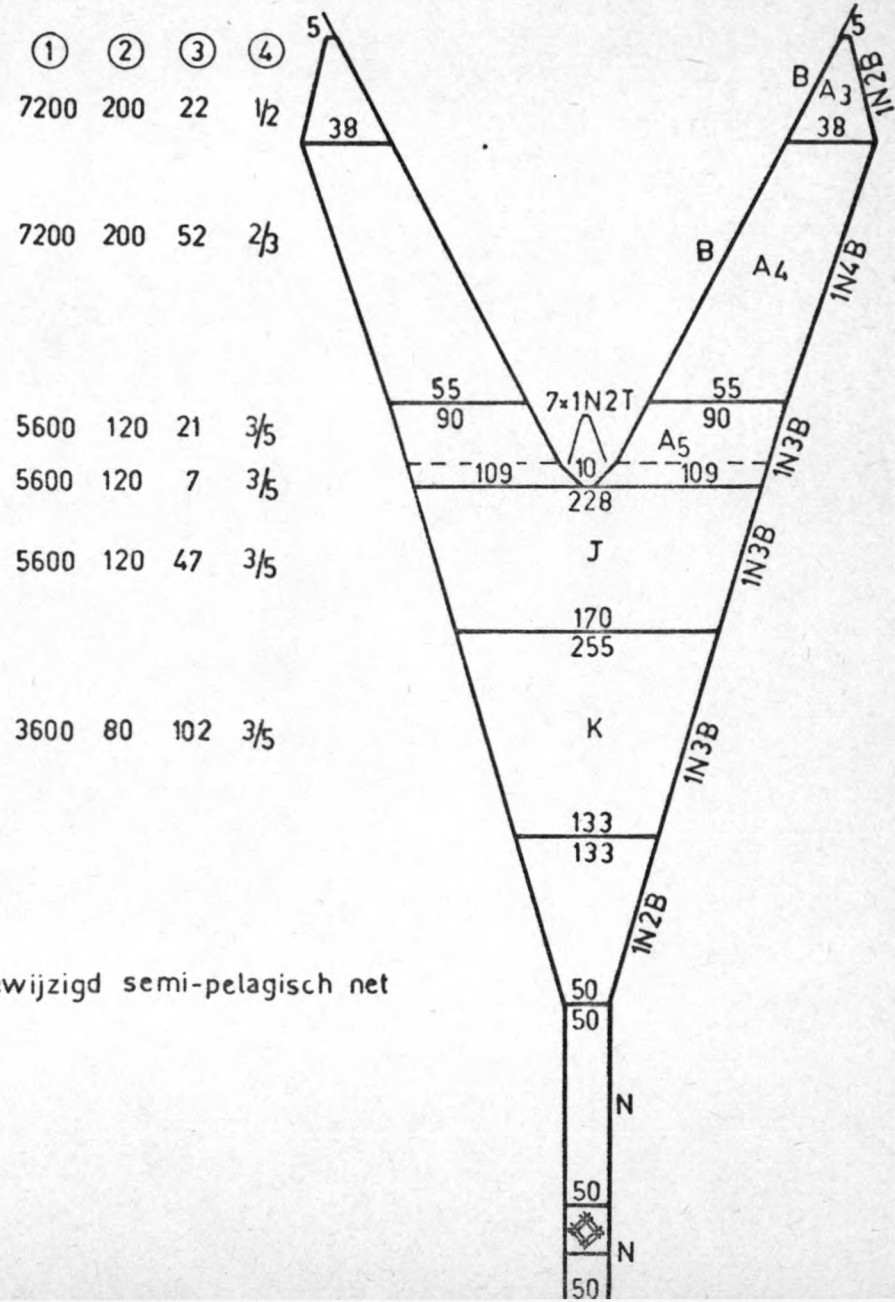
4,10 + 1,5 + 4,10 m

BUIK

Loodzeel: 36,90 m

0,85 + 13,8 + 2,35 + 1,15 + 0,6 + 1,15 + 2,35 + 13,8 + 0,85 m

Figuur 5 - Plan van het gewijzigd semi-pelagisch net

